

ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΑ ΔΕΛΦΙΝΙΑ

Οι αρχαίοι μας πρόγονοι θεωρούσαν το δελφίνι βασιλιά των θαλασσών και σύμβολο του Δελφινίου Απόλλωνα και τον Ποσειδώνα. Φυσικό, λοιπόν, ήταν να δημιουργήσουν διάφορους μύθους σχετικούς με τα δελφίνια, ανάλογα με τις δυνατότητες και τη φαντασία που διέθετε ο καθένας. Κανένα θαλάσσιο ζώο δεν έχει τόσο πολύ απασχολήσει συγγραφείς και ποιητές όσο το δελφίνι.

Σαν σύμβολο των Ολυμπίων θεών είχε πάρει πολύ σημαντική θέση στην αρχαία τέχνη σαν διακοσμητικό μοτίβο ή σαν καλλιτεχνική παράσταση. Γνωστά είναι τα δύο δελφίνια που κοσμούν μια υπέροχη τοιχογραφία στο « Ακρωτήρι» της Θήρας. Όπως επίσης γνωστή είναι η τοιχογραφία των δελφινιών που βρέθηκε στο Μέγαρο της Βασίλισσας στο Ανάκτορο της Κνωσσοῦ. Δελφίνια απεικονίζονταν, ακόμα, σε αρχαία νομίσματα αλλά και σε αγγεία συνδυασμένα με θεϊκές μορφές. Πολλοί ποιητές παλιοί (Πίνδαρος, Αρχίλοχος) αλλά και νέοι, έχουν γράψει για τα δελφίνια όπου φαίνεται η ευφροσύνη τους, η αγάπη τους για τον άνθρωπο και ευγνωμοσύνη για όσους τα ευεργετούν, τα χαριτωμένα τους παιχνίδια και η μανία τους για τη μουσική. Επίσης, σε πάρα πολλούς μύθους, τα δελφίνια αναφέρονται και σαν σωτήρες των ανθρώπων.

Ο ποιητής Αρχίλοχος διηγείται πως μια φορά ο μυθικός, Παριανός ήρωας, ο Κοίρανος ψάρευε κι έπιασε δελφίνια στα δίχτυα του. Φυσικά τα ξανάριξε, αμέσως, στη θάλασσα. Όταν, λοιπόν, κάποτε που ταξίδευε με πλοίο, ναυάγησε, τον έσωσαν τα δελφίνια.

Ένας άλλος μύθος είναι του Αρίωνα που ήταν ποιητής και μουσικός. Ο Αρίων είχε πλουτίσει στην Ιταλία και στη Σικελία και γύριζε στον Τάραντα μ' ένα Κορινθιακό πλοίο. Οι ναύτες, όμως, θέλησαν να αρπάξουν τα πλούτη του και ήταν έτοιμοι να τον σκοτώσουν. Τότε εκείνος τους ξέφυγε και για να γλιτώσει, πήδηξε στη θάλασσα. Για καλή του τύχη βρέθηκε εκεί ένα δελφίνι. Ανέβηκε, λοιπόν στη ράχη του κι εκείνο το κουβάλησε και τον έβγαλε στην ξηρά στον Ταίναρο. Σύμφωνα με τον ιστορικό Ηρόδοτο, τα παλιά χρόνια βρισκόταν εκεί, στον Ταίναρο, το αφιέρωμά του για τη σωτηρία του.

Λέγεται, ακόμα, πως ο Φάλανθος κι ο Τηλέμαχος σώθηκαν από δελφίνι κι ακόμα πως το πτώμα του Ησίοδου, που το είχαν πετάξει στη θάλασσα οι δολοφόνοι του, το έβγαλαν στην ξηρά δελφίνια.

Ο Οππιανός γράφει ότι το μουσικό αίσθημα του δελφινιού είναι πολύ ανεπτυγμένο και ο Πλίνιος αναφέρει πως ένα παιδάκι που έριχνε ψίχουλα σ' ένα δελφίνι το έκανε να νιώθει τέτοια ευγνωμοσύνη που, κάθε μέρα το έπαιρνε στη ράχη του και το μετέφερε από τη μια άκρη της λίμνης στην άλλη.

Ένας άλλος μύθος ανέφερε πως ο Διόνυσος, κάποτε, ταξίδευε μ' ένα καράβι. Ενώ, όμως, έπλεαν, για κάποιο λόγο οι ναύτες επαναστάτησαν. Τότε ο θεός, γεμάτος οργή για αυτή τους την πράξη, τους πέταξε στη θάλασσα και τους μεταμόρφωσε σε δελφίνια! Μια τέτοια ωραία παράσταση της μεταμόρφωσης των δελφινιών διεσώθη ανάγλυφο στο χορηγικό μνημείο του Λυσικράτη, το γνωστό μας στην Πλάκα «Φανάρι του Διογένη».

Άλλη εκδοχή είναι αυτή του Ομήρου που αναφέρει ότι οι δελφίνες ήταν Τυρρηνοί ληστές που συνέλαβαν και απήγαγαν με κάποιο ιστιοφόρο τον ωραίο, έφηβο Διόνυσο. Στη διάρκεια, όμως, του ταξιδιού, ένα ιστίο, ξαφνικά, βρέθηκε να είναι

τυλιγμένο από αμπελόφυλλα απ' όπου κρέμονταν τσαμπιά σταφύλια. Και, βέβαια, από τα σταφύλια άρχισε να τρέχει, μέσα στο καράβι, ευωδιαστό κρασί. Ο κυβερνήτης – που υποστήριζε από την αρχή τον Διόνυσο, μετετράπη σε λιοντάρι, οι δε ληστές τόσο τρόμαξαν από το θαύμα που είδαν, που πήδηξαν στη θάλασσα και γίνανε δελφίνια.